

Dokument s plenarne sjednice

B8-0226/2019

25.3.2019

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika
o izvanrednom stanju u Venezueli
(2019/2628(RSP))

Elena Valenciano, Ramón Jáuregui Atondo, Francisco Assis
u ime Kluba zastupnika S&D-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o izvanrednom stanju u Venezueli
(2019/2628(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o stanju u Venezueli, a posebno one od 27. veljače 2014. o stanju u Venezueli¹, od 18. prosinca 2014. o progonu demokratske oporbe u Venezueli², od 12. ožujka 2015. o stanju u Venezueli³, od 8. lipnja 2016. o stanju u Venezueli⁴, od 27. travnja 2017. o stanju u Venezueli⁵, od 8. veljače 2018. o stanju u Venezueli⁶, od 3. svibnja 2018. o izborima u Venezueli⁷, od 5. srpnja 2018. o migracijskoj krizi i humanitarnom stanju u Venezueli i na njezinim kopnenim granicama s Kolumbijom i Brazilom⁸, od 25. listopada 2018. o stanju u Venezueli⁹ i od 31. siječnja 2019. o stanju u Venezueli¹⁰,
- uzimajući u obzir mandat međunarodne kontaktne skupine za Venezuelu kako ga je odobrilo Glavno tajništvo Vijeća 30. siječnja 2019.,
- uzimajući u obzir izjave koje je Visoka predstavnica / potpredsjednica Komisije Federica Mogherini dala 7. veljače 2019. na konferenciji za tisak nakon prvog sastanka međunarodne kontaktne skupine za Venezuelu,
- uzimajući u obzir izjave koje je povjerenik za međunarodnu suradnju i razvoj Neven Mimica dao 12. ožujka 2019. u ime Visoke predstavnice / potpredsjednice Komisije o stanju u Venezueli,
- uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice od 21. ožujka 2019. o najnovijem razvoju događaja u Venezueli,
- uzimajući u obzir odluku Vijeća (ZVSP) 2018/1656 od 6. studenoga 2018. o izmjeni Odluke (ZVSP) 2017/2074 o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Venezueli¹¹, kojom se do 14. studenoga 2019. produžuju ciljane ograničavajuće mjere trenutačno uvedene u Venezueli,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948. godine,
- uzimajući u obzir Međuameričku demokratsku povelju donesenu 11. rujna 2001.,

¹ SL C 285, 29.8.2017., str. 145.

² SL C 294, 12.8.2016., str. 21.

³ SL C 316, 30.8.2016., str. 190.

⁴ SL C 86, 6.3.2018., str. 101.

⁵ SL C 298, 23.8.2018., str. 137.

⁶ SL C 463, 21.12.2018., str. 61.

⁷ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0199.

⁸ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0313.

⁹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0436.

¹⁰ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0061.

¹¹ SL L 276, 7.11.2018., str. 10.

- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima,
 - uzimajući u obzir Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda,
 - uzimajući u obzir Ustav Venezuele,
 - uzimajući u obzir izvješće Nacionalne skupštine Venezuele o događajima na venezuelskoj granici tijekom pokušaja dostave humanitarne pomoći u tu zemlju¹²,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se stanje ljudskih prava, demokracije i vladavine prava u Venezueli i dalje pogoršava; budući da sve veći broj ljudi i dalje napušta Venezuelu zbog raznih razloga, među kojima su nesigurnost i nasilje, povrede ljudskih prava i pogoršanje vladavine prava, manjak hrane, lijekova ili pristupa osnovnim socijalnim uslugama, gubitak prihoda i povećanje stopa siromaštva;
- B. budući da je prema podacima Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava 87 % stanovništva Venezuele pogodeno siromaštvom, dok razina krajnjega siromaštva iznosi 61,2 %; budući da je 2018. u okviru studije na nacionalnoj razini koju su provela tri ugledna venezuelska sveučilišta utvrđeno da se 80 % venezuelskih kućanstava suočava s nesigurnošću opskrbe hranom i da je 2017. svaki ispitanik u prosjeku izgubio 11 kilograma tjelesne težine;
- C. budući da je SAD, na poziv privremenog predsjednika Juana Guaidóa, 23. veljače pokušao uvesti humanitarnu pomoć u vrijednosti 20 milijuna USD u Venezuelu preko njezinih granica s Kolumbijom i Brazilom, no u konačnici nije uspio u tome; budući da je venezuelska vlada 48 sati prije navedene intervencije zatvorila svoje granice sa susjednim zemljama; budući da je Venezuela usto blokirala pomorski promet između Venezuele i obližnjeg nizozemskoga karipskog otoka Curaçao, na kojem se također skladištila pomoć; budući da je Međunarodni pokret Crvenog križa i Crvenog polumjeseca u zajedničkoj izjavi utvrdio da nije u mogućnosti posredovati, navodeći svoja zajednička „temeljna načela nepristranosti, neutralnosti i neovisnosti”;
- D. budući da je SAD 28. siječnja 2019. donio novi skup sankcija protiv društva Petróleos de Venezuela S.A. (PdVSA); budući da su do 28. travnja 2019. građani SAD-a ovlašteni sudjelovati u svim transakcijama i aktivnostima koje se odnose na kupnju i uvoz nafta i naftnih derivata iz društva PdVSA; budući da, nakon isteka razdoblja od 90 dana, osim ako imaju odobrenje Ureda za kontrolu vanjske imovine (OFAC), državljanima SAD-a neće biti dopušteno kupovati naftu ili naftne derivate izravno ili neizravno od društva PdVSA ili bilo kojeg drugog subjekta u njegovu vlasništvu; budući da je prije tih događaja SAD primao oko 40 % venezuelskog izvoza te je bio najveći gotovinski platitelj društva PdVSA i ključni izvor proizvodnih sredstava; budući da je 31. siječnja 2019., imajući u vidu Venezuelu, posebni izvjestitelj UN-a o negativnom učinku

¹² Bolivarijanska Republika Venezuela, 2019., „Informe sobre los sucesos ocurridos en puntos de frontera relacionados con el intento de ingreso de la Ayuda Humitaria“ <https://comunidadenmovimiento.cl/wp-content/uploads/2019/03/Informe-AN-sobre-hechos-ocurridos-el-23-y-24F-1.pdf>

jednostranih mjera prisile naveo da se „prisila, bilo vojna ili gospodarska, nikada ne smije koristiti za traženje promjene vlade u suverenoj državi. Primjenom sankcija od strane vanjskih sila u cilju svrgavanja izabrane vlade krše se sve norme međunarodnog prava”¹³;

- E. budući da je 7. ožujka 2019. ispad opskrbe električnom energijom izazvao kaos diljem zemlje, paralizirao zračne luke i bolnice te prekinuo telefonske linije i internet, kao i opskrbu vodom; budući da je, prema navodima Gospodarske komore u Maracaibou, u nemirima opustošeno oko 500 poslovnih prostora te su brojne osobe ranjene u sukobima između pljačkaša, zaštitara, članova bandi i sigurnosnih snaga;
- F. budući da se prekidom opskrbe električnom energijom pogoršala zdravstvena infrastruktura te zemlje te su dovedeni u opasnost javno zdravlje i sigurnost venezuelskog stanovništva; budući da su nestašica lijekova i zdravstvenih usluga, ukidanje osnovnih usluga u zdravstvenim ustanovama i iseljavanje zdravstvenih radnika doveli do postupnog smanjenja operativnog kapaciteta zdravstvene skrbi;
- G. budući da je teško kvantificirati učinak koji je kriza imala na javno zdravlje jer je venezuelsko ministarstvo zdravstva 2016. prestalo objavljivati ključne statističke podatke o javnom zdravlju; budući da se broj umrle novorođene djece od 2012. do 2016. povećao za 63 %, a da se smrtnost majki više nego udvostručila; budući da se od 2016. godine izbijanje bolesti koje se mogu spriječiti cijepljenjem poput ospica i difterije proširilo u cijeloj regiji; budući da je u Venezueli od 2016. do 2017. zabilježena najveća stopa porasta broja slučajeva malarije u svijetu i da je 2015. u toj zemlji stopa tuberkuloze bile najviša u zadnjih 40 godina; budući da je između 2017. i 2018. većini pacijenata zaraženih HIV-om liječenje prekinuto zbog nedostatka lijekova¹⁴;
- H. budući da izbijanje i širenje epidemija zaraznih bolesti povezanih sa smanjenjem osnovnih usluga javnog zdravstva ugrožavaju zdravlje zemlje i regije, koja je primila 90 % od 3 milijuna venezuelskih migranata koji su se preselili od 2015.; budući da visoki povjerenik UN-a za izbjeglice (UNHCR) očekuje da će broj migranata do kraja 2019. dosegnuti 5 milijuna ako se takvo stanje nastavi;
- I. budući da je 18. veljače 2019. trima zastupnicima u Europskom parlamentu iz Kluba zastupnika EPP-a uskraćen pristup toj zemlji; budući da je 7. ožujka 2019. njemačkom veleposlaniku naređeno da napusti zemlju u roku od 48 sati;
- J. budući da je Europsko vijeće 31. siječnja 2019. odlučilo uspostaviti međunarodnu kontaktnu skupinu za Venezuelu; budući da u okviru svoga mandata ta skupina ima cilj „u ograničenom vremenskom roku od 90 dana promicati zajedničko razumijevanje i uskladeniji pristup ključnih međunarodnih aktera stanju u Venezueli u cilju mirnog i demokratskog rješenja trenutne krize [...] kroz održavanje novih izbora uz sva jamstva za slobodan i pošten izborni postupak pod nadzorom međunarodnih neovisnih promatrača. Pritom cilj skupine nije biti posrednik, već podržati političku dinamiku koju bi kontaktna skupina potom mogla dodatno pratiti i konsolidirati“;

¹³ <https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=24131&LangID=E>

¹⁴ Izvor: The Lancet [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(19\)30344-7/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(19)30344-7/fulltext)

- K. budući da je EU i dalje uvjeren da je mirno političko demokratsko rješenje jedini održivi izlaz iz krize u Venezueli te surađuje s međunarodnim i regionalnim parterima u okviru međunarodne kontaktne skupine; budući da prethodni pokušaji rješavanja krize kroz postupak pregovora i dijaloga nisu polučili oipljive rezultate;
- L. budući da je, za razliku od Skupine iz Lime ili Mehanizma iz Montevidea, međunarodna kontaktna skupina jedina postojeća politička inicijativa koja ima pristup svim dionicima u Venezueli, kako u regiji tako i u okviru međunarodne zajednice; budući da se trenutačno zalaže za osnivanje „Radne skupine za provedbu međunarodne pomoći”, koja bi djelovala pod vodstvom UN-a kako bi se zajamčilo da specijalizirana tijela isporučuju humanitarnu pomoć u skladu s međunarodnim načelima i slijedeći strogi pristup temeljen na potrebama; budući da je cilj zajamčiti i povećati prostor za pružanje neutralne i nepristrane pomoći onima kojima je pomoć potrebna u skladu s međunarodno dogovorenim načelima;
- M. budući da je međunarodna kontaktna skupina uspostavila i „radnu skupinu za izbore” kojoj pomažu izborni stručnjaci; budući da za održavanje slobodnih i pravednih izbora treba prije svega imenovati nove članove u venezuelskim institucijama koje imaju ključnu ulogu u nadzoru tih izbora, posebno u Državnom izbornom povjerenstvu i Vrhovnom sudu pravde, uz druge potencijalne institucije poput Glavnog revizora; budući da je još jedan ključni aspekt ponovna uspostava prava svih političkih lidera i stranaka na kandidaturu i sudjelovanje;
- N. budući da su venezuelske sigurnosne snage u posljednjih nekoliko dana pritvorile više članova Ureda privremenog predsjednika Juana Guaidóa, uključujući članove njegove obitelji, u cilju oslabljivanja njegova političkog okružja; budući da su 21. ožujka 2019. venezuelske sigurnosne snage uhitile Roberta Marrera, šefa kabineta Juana Guaidóa i nasilno ušle u kuću člana Nacionalne skupštine savezne države Táchira Sergio Vergare, zanemarujući pritom njegov parlamentarni imunitet;
- 1. izražava solidarnost i punu podršku građanima Venezuele koji trpe posljedice teške humanitarne i političke krize;
- 2. podsjeća na svoje prethodno stajalište da kategorički odbacuje sve prijedloge ili pokušaje rješavanja krize koji bi mogli dovesti do upotrebe nasilja ili vojne intervencije; ponovno potvrđuje svoja prethodno izražena stajališta da jedino mirno, demokratsko i uključivo rješenje nudi održiv način prevladavanja političkog zastoja i teške socijalne i humanitarne krize koja je iz njega proizišla;
- 3. ponovno ističe svoju punu potporu Nacionalnoj skupštini kao legitimnom demokratskom tijelu Venezuele čiju nadležnost treba ponovno uspostaviti i poštovati, uključujući ovlasti i sigurnost njegovih članova; podsjeća na priznanje i poštovanje ustavne uloge Nacionalne skupštine; podržava zahtjev Međuameričkog povjerenstva za ljudska prava da se donesu mjere predostrožnosti u korist članova Skupštine;
- 4. poziva na trenutačno i bezuvjetno oslobođanje svih osoba pritvorenih zbog toga što su članovi rodbine privremenog predsjednika Juana Guaidóa ili članovi njegova tima; ponavlja svoje prethodne pozive vlasti Venezuele da smjesta prekine represiju političkih lidera, novinara i članova oporbe;

5. zahtijeva da Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) nastavi surađivati s oporbom, vladom te međunarodnim i regionalnim akterima preko međunarodne kontaktne skupine u nastojanju da se postignu dva glavna cilja: prvo, podržati pružanje humanitarne pomoći Venezueli u skladu s međunarodno dogovorenim načelima, a drugo, izgraditi zajedničko razumijevanje među glavnim akterima u vezi s faktorima kojima će se omogućiti mirno rješavanje krize te u pogledu načina postizanja mirnog i demokratskog rješenja u zemlji s pomoću novih i vjerodostojnih predsjedničkih izbora;
6. poziva ESVD da aktivno promiče sporazum o pružanju humanitarne pomoći i da se pobrine za to da se ta pomoć usmjeri preko Ujedinjenih naroda u skladu s međunarodno dogovorenim načelima; izražava potporu „radnoj skupini za provedbu međunarodne pomoći” i podsjeća na svoje prethodne pozive da se hitno osigura isporuka humanitarne pomoći u zemlju kako bi se smanjile nevolje stanovništva; poziva institucije EU-a da učine sve što je u njihovo moći kako bi osigurale pružanje pomoći EU-a na terenu i osuđuje vladu Venezuela zbog nedopuštanja dostave te pomoći u zemlju, unatoč potrebama stanovništva;
7. preporučuje ESVD-u da svoje napore usmjeri prema dobivanju najveće moguće potpore zemalja u regiji i da zatraži aktivno sudjelovanje UN-a kad god je riječ o humanitarnoj pomoći i političkim sporazumima za rješavanje krize u Venezuela;
8. prepoznaje ključnu ulogu koju su kubanske vlasti imale u prošlosti u vezi s regionalnim krizama i poziva ESVD da zajedno s Kubom ispiše mogućnost otvaranja prostora postizanju mirnog, demokratskog i sporazumnog rješenja krize;
9. podržava djelovanje „radne skupine za izbore” međunarodne kontaktne skupine i poziva sve strane da surađuju u pogledu razvoja mjera za izgradnju povjerenja kao što su oslobođanje političkih zatvorenika, ukidanje zabrane za oporbene političare i uspostava uravnoteženog nacionalnog izbornog povjerenstva; očekuje da bi, nakon što se uspostave povoljni uvjeti i prostori otvoreni za politički, demokratski i mirni ishod krize, trebalo pokrenuti postupak posredovanja za politički dijalog među Venezuelcima kao jedini mogući način rješavanja krize;
10. poziva venezuelske vlasti da pokrenu istragu o događajima od 23. i 24. veljače 2019. kako bi se pojasnilo tko je odgovoran za navodne žrtve među pripadnicima autohtone zajednice Pemón; podržava zahtjev koji je Nacionalna skupština podnijela Međuameričkom odboru za ljudska prava u cilju donošenja mjera predostrožnosti u korist pripadnika autohtone zajednice Pemón;
11. pohvaljuje rad međunarodnih organizacija, građanskih platformi i zdravstvenih djelatnika u pružanju potpore za ublažavanje situacije; podržava zahtjev Nacionalne skupštine upućen Međuameričkom povjerenstvu za ljudska prava da doneše mjere predostrožnosti u korist zdravstvenih djelatnika te podsjeća venezuelsku vladu da bi ona trebala štititi humanitarne organizacije i njihovo osoblje na tom području;
12. nalaže svojem predsjedniku da ovu rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, legitimnom privremenom predsjedniku Republike i Nacionalne skupštine Bolivarijanske Republike Venezuela, vladama i parlamentima Skupine iz Lime, Europsko-latinskoameričkoj parlamentarnoj skupštini i glavnom tajniku Organizacije

američkih država.